

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/6/2014
Identifikačné číslo spisu:	3105010132
Dátum vydania rozhodnutia:	25.02.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3105010132.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Ing. Antona Jakubíka v trestnej veci obvineného O. L. a spol. pre trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a iné, na neverejnom zasadnutí 25. februára 2014 v Bratislave o dovolaní obvineného O. L. proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 2To 26/2011, z 12. mája 2011 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného O. L. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne (ďalej len krajský súd) na podklade odvolania prokurátora podľa § 258 ods. 1 písm. d/, písm. e/, ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 zrušil napadnutý rozsudok ohľadom obžalovaného O. L. v celom výroku o treste.

Podľa § 259 ods. 3 Tr. por. obžalovaného L. odsúdil podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, § 35 ods. 2, ods. 3, § 40 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu zaradil do I. (prvej) nápravnovýchovnej skupiny.

Súčasne pri ukladaní súhrnného trestu zrušil rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 9. novembra 2010, sp. zn. 3T 2/2010, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28. februára 2011, sp. zn. 3To 6/2011, vo výroku o treste, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Odvolanie obžalovaného L., odvolanie okresného prokurátora vo vzťahu k obžalovanej C., ako aj odvolanie poškodeného R. krajský súd zamietol.

Odvolacie konanie prebiehalo vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 15. novembra 2010, sp. zn. 1T 8/2005. Týmto rozsudkom bol obžalovaný O. L. uznaný vinným pre trestný čin lúpeže

podľa § 234 ods. 1 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006 v jednočinnom súbehu s trestným činom výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006 na skutkovom základe, že

dňa 12. februára 2004 v čase medzi 17,00 hod. až 18,00 hod v predných priestoroch baru V. R., P. ulica č. XX, I. najprv fyzicky jedným úderom napadol M. C., nar. XX. A. XXXX, potom fyzicky napadol čašníka uvedeného baru Q. K., nar. XX. B. XXXX, pričom ho viackrát udel a zvalil na zem, kde následne prešiel do zadných priestorov baru V., kde O. L. fyzicky napadol M. A., nar. XX. Y. XXXX tým spôsobom, že M. A. pred obžalovaným O. L. sa najprv skryl a uzamkol v kancelárii baru, pričom O. L. vykopol uzamknuté dvere, vošiel do kancelárie, fyzicky napadol M. Š., kde potom ako ho viackrát udel a zhodil na gauč, nachádzajúci sa v priestoroch kancelárie, v úderoch pokračoval. Následne ho bil i tam nájdeným obuvákom, pričom následne nato zo stola kancelárie baru zobral O. L. presne neurčenú sumu peňazí okolo 8 000 Sk t.j. 265,55 eur a odišiel von spoločne s obžalovanou B. C., ktorá medzitým prišla na miesto činu, čím M. Š. a P. R. spôsobil škodu v presne neručenej výške okolo 8 000 Sk t.j. 265,55 eur a M. Š. i zranenia ľahšieho prechodného charakteru.

Za to bol odsúdený podľa § 234 ods. 1 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006 v spojení s § 35 ods. 1 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006 na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky, výkon ktorého mu bol podľa § 58 ods. 1 písm. a/ a § 59 ods. 1 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006 podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 4 (štyri) roky.

Obžalovaná B. C. bola podľa § 226 písm. c/ Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006 oslobodená spod obžaloby pre trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006 v jednočinnom súbehu s trestným činom výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006 formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006, ktorých sa mala dopustiť tak, že

po vzájomnej dohode O. L. dňa 12. februára 2004 v čase medzi 17,00 hod. až 18,00 hod. v predných priestoroch baru V. R., P. F. č. XX, I. najprv fyzicky jedným úderom napadol M. C., nar. XX. A. XXXX, potom fyzicky napadol čašníka uvedeného baru Q. K., nar. XX. B. XXXX, pričom ho viackrát udel a zvalil na zem, kde následne prešiel do zadných priestorov baru V., kde O. L. fyzicky napadol M. Š., nar. XX. Y. XXXX tým spôsobom, že M. Š. pred obžalovaným O. L. sa najprv skryl a uzamkol v kancelárii baru, pričom O. L. vykopol uzamknuté dvere, vošiel do kancelárie, fyzicky napadol M. Š., kde potom ako ho viackrát udel a zhodil na gauč, nachádzajúci sa v priestoroch kancelárie, v úderoch pokračoval. Následne ho bil i tam nájdeným obuvákom, pričom následne nato zo stola kancelárie baru zobral O. L. presne neurčenú sumu peňazí okolo 8 000 Sk t.j. 265,55 eur a odišiel von spoločne s obžalovanou B. C., ktorá medzitým prišla na miesto činu, čím M. Š. a P. R. spôsobil škodu v presne neručenej výške okolo 8 000 Sk t.j. 265,55 eur a M. Š. i zranenia ľahšieho prechodného charakteru,

nakolko nebolo dokázané, že tento skutok spáchala obžalovaná.

Podľa § 229 ods. 2 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006 boli poškodení M. Š., nar. XX. Y. XXXX, bytom V. G. Z., O. I. XXX/XX a P. R., nar. XX. M. XXXX, bytom E. E., A. XXX/XX odkázaní s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie obvinený O. L. podaním obhajcu z 30. septembra 2013. Ako právny dôvod dovolania označil dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. b/ a písm. c/ Trestného poriadku.

Vecne (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) vytkol konaniu pred súdmi oboch stupňov chyby uvedené v nasledujúcej časti tohto odôvodnenia, ktorá sa aj s konkrétne uplatnenými dovolaciami námietkami vysporiada.

Prokurátor vo svojom vyjadrení navrhol dovolanie odmietnuť ako v celom rozsahu nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako dovolací súd vec preskúmal a zistil, že nie je dôvod na odmietnutie dovolania z formálnych dôvodov (§ 382 písm. a/, b/ alebo d/ až e/ Trestného poriadku. Zároveň však zistil, že nie sú splnené dôvody dovolania uvedené § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Konkrétne zistil nasledovné :

Dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku (porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom).

Námietka, že predseda senátu pri ustanovení obhajcu v odvolacom konaní mal najprv umožniť obžalovanému zvoliť si obhajcu a až po uplynutí lehoty na jeho voľbu mal byť obhajca ustanovený súdom.

Táto námietka zodpovedá postupu podľa § 38 ods. 1 Trestného poriadku v znení účinnom do 1. januára 2006 (použitom v preskúmanom konaní v zmysle § 564 ods. 3 súčasne účinného Trestného poriadku), ktorý nebol predsedom senátu krajského súdu dodržaný. K chybe došlo už v konaní pred okresným súdom, keď po vyhlásení rozsudku 15. novembra 2010 a v súčasnom podaní odvolania obžalovaným oznámil obhajca Dr. Martinko vypovedanie plnej moci obžalovanému podaním z 15. novembra 2010, doručeným okresnému súdu 19. novembra 2010. Rozsudok bol však na základe úpravy predsedu senátu okresného súdu z 22. novembra 2010 doručovaný ešte Dr. Martinkovi, ktorý ho prevzal 24. januára 2011. Vec bola potom predložená krajskému súdu 17. marca 2011.

Predseda senátu krajského súdu 7. apríla 2011 nariadil termín verejného zasadnutia v odvolacom konaní na 12. mája 2011 a ustanovil obhajcu Mgr. Lichnera podľa § 39 ods. 1 Trestného poriadku, keďže išlo o nutnú obhajobu. Zároveň nariadil doručiť obhajcovi obžalobu, rozsudok súdu prvého stupňa a odvolanie prokurátora a poškodeného R., pričom obhajca zásielku prevzal 18. apríla 2011.

Obžalovanému L. (ktorý bol o termíne verejného zasadnutia upovedomený, nie naň predvolaný v zmysle § 233 ods. 1 Trestného poriadku) bolo toto upovedomenie doručené spolu s opatrením o ustanovení obhajcu Mgr. Lichnera, a to uložením zásielky na pošte v súlade s § 62 ods. 4 Trestného poriadku, 18. apríla 2011, pričom si zásielku nevyzdvihol (nebolo potrebné doručenie do vlastných rúk podľa § 63 ods. 1 Trestného poriadku). Doručovalo sa na aktuálnu adresu, na ktorú bol skôr obžalovanému doručený rozsudok, a tiež odvolanie prokurátora, ktoré prevzal 23. marca 2011.

Na verejnom zasadnutí 12. mája 2011 bol potom obhajca prítomný a obžalovaný neprítomný.

Aj keď zákonný postup pri ustanovení obhajcu nebol dodržaný (podľa § 38 ods. 1 Trestného poriadku sa mala obžalovanému najskôr určiť lehota na zvolenie si obhajcu, až po jej márnom uplynutí mal byť obhajca ustanovený), toto porušenie uplatnenie obhajobných práv reálne neobmedzilo.

Obžalovaný si totiž zásielku (napriek aktuálnemu priebehu trestného stíhania a skoršiemu doručení iných písomností v proti nemu vedenom konaní) nevyzdvihol. Ak by sa mu teda poskytla lehota na zvolenie si obhajcu, nebol by sa o jej plynutí dozvedel a následne by (aj tak) nasledovalo ustanovenie obhajcu súdom.

Účinky doručenia upovedomenia o termíne verejného zasadnutia a doručenia opatrenia o ustanovení obhajcu pritom nastali na základe zákonnej fikcie, ktorou sa zákon vysporiadava s procesnou nedisciplinovanosťou strán a účinky, ktorej nemožno spochybniť.

Ak by si obžalovaný zásielku vyzdvihol, mohol sa skontaktovať s obhajcom buď skôr, alebo bezprostredne pred konaním verejného zasadnutia, alebo si zvoliť iného obhajcu.

Nejde teda o porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom (§ 371 ods. 1 písm. c/ Trestného

poriadku), nakoľko v opačnom prípade by muselo mať porušenie procesného postupu materiálne negatívny vplyv na výkon dotknutého práva, k čomu v prejednávanej veci nedošlo.

Dovolacia námietka je teda nedôvodná.

Námietka smerujúca proti tvrdeniu v odôvodnení rozsudku krajského súdu na č.l. 3, že odvolací súd považoval neprevzatie zásielky týkajúcej sa upovedomenia o verejnom zasadnutí konanom o odvolaní za odmietnutie obžalovaného zúčastniť sa tohto zasadnutia (námietka mala byť správne uplatnená z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku, spočívajúceho v tom, že verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky).

Bez ohľadu na okolnosť, že takú tézu krajského súdu naozaj nemožno automaticky považovať za správnu (bez verifikácie ďalších okolností), platí, že obžalovaný (terajší dovolateľ) bol v súlade so zákonom o verejnom zasadnutí upovedomený, ako je to popísané vyššie. V režime právnej úpravy, ktorou sa konanie riadilo, nevznikla potom prekážka vykonania tohto zasadnutia v neprítomnosti obžalovaného (§ 263 ods. 4 Trestného poriadku v znení účinnom do 1. januára 2006 a' contrario), keďže nebol vo výkone trestu odňatia slobody ani vo väzbe.

Dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, spočívajúci v tom, že súd rozhodol v nezákonnom zložení.

Námietka, že súd prvého stupňa vo veci rozhodol v nezákonnom zložení, nakoľko počas konania pred súdom týmto zomrel prísediaci.

Aj táto námietka je nedôvodná.

Po zrušení skoršieho rozsudku okresného súdu v tejto veci krajským súdom a úmrtí pôvodnej prísediacej Majtánovej, na hlavnom pojednávaní 15. novembra 2010 strany výslovne súhlasili so zmenou v zložení senátu (nový prísediaci Blaha). To však ani nebolo potrebné, nakoľko podľa § 264 ods. 3 zákona číslo 141/1969 Zb. (Trestný poriadok) v jeho naposledy v účinnom znení (podľa ktorého sa postupovalo), musel súd, ktorému bola vec odvolacím súdom vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, rozhodnúť v rovnakom zložení senátu, avšak s výnimkou prípadu, že to pre závažné prekážky nebolo možné.

Úmrtie prísediaceho takou závažnou prekážkou nepochybne je. Súd teda nemusel rozhodovať v rovnakom zložení senátu a rozhodol v zákonnom zložení.

Najvyšší súd z vyššie uvedených dôvodov dovolanie ako zrejme nedôvodné odmietol podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku, konajúc na neverejnom zasadnutí, nariadenom podľa § 381 Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.